

prima instanță: O. Melniciuc
instanța de apel: N. Traciuc, I. Cotruță, V. Negru

nr. 2rac-78/16

ÎNCHEIERE

30 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Ion Druță

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de
Societatea cu Răspundere Limitată „Dipconstar”

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere
Limitată „Dipconstar” împotriva Companiei de Asigurări „Grawe Carat Asigurări”
Societate pe Acțiuni cu privire la încasarea sumei și obligarea de a încheia acte

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2015 prin care
a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Dipconstar” și
menținută hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 22 septembrie 2014
prin care a fost respinsă acțiunea

constată:

La 30 octombrie 2009, SRL „Dipconstar” a depus cerere de chemare în
judecată împotriva CA „Grawe Carat Asigurări” SA și SRL „Caratest” cu privire la
încasarea sumei și obligarea de a încheia acte.

În motivarea acțiunii a invocat că în temeiul contractului de antrepriză din
14 iulie 2008, semnat de compania de asigurări CA „Grawe Carat Asigurări” SA,
în calitate de beneficiar și SRL „Dipconstar”, în calitate de antreprenor, ultimul a
efectuat lucrări de construcție-montare a unui obiect, stația de testare a
automobilelor cu 2 linii, amplasat în or. Taraclia.

Sușine că potrivit pct. 1.2 din contract, beneficiarul urma să achite
antreprenorului valoarea lucrărilor efectuate conform proiectului și a devizului de
cheltuieli, confirmat prin actele de primire-predare întocmite pe parcursul
lucrărilor de construcții. Lucrările de construcție - montare a obiectului au fost
îndeplinite în volum deplin în perioada iulie 2008 - aprilie 2009, fapt ce se
confirmă prin procesul-verbal de recepție finală a obiectului, semnat de comisia
respectivă la 05 iunie 2009.

Relevă că conform pct. 4.2 din contract îndeplinirea lucrărilor se confirmă
prin actele de îndeplinire a lucrărilor, întocmite de către antreprenor și transmise

beneficiarului pentru semnare și efectuarea plăților pentru lucrările efectuate și materialele procurate. Corespunderea lucrărilor îndeplinite devizului de cheltuieli, pentru fiecare etapă în parte pe parcursul construcției obiectului, au fost verificate de către reprezentantul beneficiarului proiectului. Achitarea definitivă a lucrărilor îndeplinite urma să aibă loc până la data recepției finale a obiectului, iar pentru aceasta în lunile aprilie - iunie 2009, CA „Grawe Carat Asigurări” SA și SRL „Caratest” le-au fost transmise spre semnare actele de îndeplinire a lucrărilor în perioada respectivă.

Indică că din motive necunoscute, fără a declara careva pretenții față de volumul și calitatea lucrărilor îndeplinite, mai bine de 5 luni de zile din data prezentării actelor respective, pârâții refuză să le semneze. Mai mult ca atât, nu a fost efectuată nici achitarea restantă a lucrărilor îndeplinite conform actelor de primire-predare a lucrărilor de construcție – montare a obiectului respectiv, datoria fiind egală cu suma de 334735 lei.

În legătură cu faptul că pârâții nejustificat refuză de a semna actele de îndeplinire a lucrărilor de construcție - montare a obiectului - stația de testare a automobilelor cu 2 linii din or. Taraclia și refuză de a efectua achitarea integrală a lucrărilor îndeplinite potrivit pct. 5.5 din contract, aceștia urmează să achite o penalitate în mărime de 0.1 % la sută din suma restantă pentru fiecare zi de întârziere.

Menționează că ținând cont de faptul că din luna aprilie 2009 și până în prezent CA „Grawe Carat Asigurări” SA și SRL „Carates” refuză să-și îndeplinească obligația de a achita restanța la lucrările de construcție - montare a obiectului în sumă de 334735 lei, aceștia urmează să achite o dobândă de întârziere, care se va calcula din luna aprilie 2009, echivalentă, conform datelor oficiale ale Băncii Naționale a Moldovei și prevederilor art. 585, 619 Cod civil cu 18% din suma restantă.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 8 – 10, 512, 513, 572, 585 alin. (2), 619, 727, 946, 957, 966 Cod civil, 5, 7, 35, 81, 96, 166 – 168 CPC.

Solicită încasarea din contul CA „Grawe Carat Asigurări” SA sau SRL „Caratest” în beneficiul său a restanței la plata lucrărilor de construcție îndeplinite în sumă de 334735 lei, a penalității în mărime de 0,1 % din suma restantă pentru fiecare zi de întârziere, pe perioada de 6 luni, echivalentul sumei de 61 926 lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 60252, 30 lei, obligarea CA „Grawe Carat Asigurări” SA să semneze actele de îndeplinire a lucrărilor de construcție în valoare de 1100330 lei și să le remită antreprenorului – SRL „Dipconstar”, încasarea din contul CA „Grawe Carat Asigurări” SA în beneficiul său a cheltuielilor de judecată suportate cu titlu de taxă de stat în sumă de 23217, 93 lei și altor cheltuieli.

La 18 aprilie 2013, SRL „Dipconstar” a înaintat cerere de concretizare a acțiunii, solicitând încasarea din contul CA „Grawe Carat Asigurări” SA în beneficiul SRL „Dipconstar” a restanței la plata lucrărilor de construcție - montare în sumă de 334735 lei, a penalității în mărime de 0,1% din suma restantă pentru fiecare zi de întârziere, pe perioada de 6 luni, echivalentul sumei de 61926 lei, a

dobânzii de întârziere în sumă de 60252, 30 lei, obligarea CA „Grawe Carat Asigurări” SA să semneze actele de îndeplinire a lucrărilor de construcție în valoare de 1100330 lei și să le remită antreprenorului SRL „Dipconstar”, încasarea din contul CA „Grawe Carat Asigurări” SA în beneficiul său a cheltuielilor de judecată suportate cu titlu de taxă de stat în sumă de 23217, 93 lei și altor cheltuieli.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 22 septembrie 2014 a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată. A fost încasat de SRL „Dipconstar” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 100 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2015 a fost respins apelul declarat de SRL „Dipconstar” și menținută hotărârea primei instanței.

La 12 noiembrie 2015, SRL „Dipconstar” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

La 29 februarie 2016, SRL „Dipconstar” a depus recurs motivat împotriva deciziei instanței de apel.

În motivarea recursului a invocat că instanțele ierarhic inferioare făcând trimitere la contractul din 14 iulie 2008, care a stat la baza nașterii raporturilor juridice dintre părțile litigante, la materialele pricinii nu sunt alăturate și cercetate trei documente fundamentale prevăzute în contract și anume proiectul construcției, devizul de cheltuieli și graficul de executare a lucrărilor. Aceste documente au lipsit la data demarării lucrărilor, iar ulterior proiectul construcției a fost prezentat cu mare întârziere.

Indică că graficul de executare a lucrărilor propus de SRL „Dipconstar” nu a fost semnat de beneficiarul SA „Carat” și nici de succesorii săi, deoarece nu aveau viziuni clare asupra proiectului, care în repetate rânduri era modificat atât în privința costului cât și a achitărilor lucrărilor de construcție.

Menționează că argumentul intimatului invocat în cadrul cercetării judiciare, neelucidat de instanțele inferioare, prin care se afirmă că conform procesului - verbal de recepție finală nr. 2 din 05 iunie 2009, valoarea obiectului constituie suma de 2500000 lei, este neîntemeiat, deoarece suma indicată este una arbitrară, nefiind probată prin documente contabile.

Susține că dimpotrivă dispune de acte de îndeplinire a lucrărilor de construcție care atestă că costul lucrărilor executate și a materialelor de construcție utilizate echivalează cu suma de 44518907 lei, dintre care 4117173 lei au fost efectiv achitați de intimați, inclusiv 796620 lei au fost achitați fără semnarea proceselor - verbale de recepție a lucrărilor din volumul lucrărilor executate până la sfârșitul lunii aprilie 2009 în sumă de 1100330 lei, rămânând neachitată doar suma de 334735 lei.

Relatează că în situația în care antreprenorul SRL „Dipconstar” nu a dispus de un deviz de cheltuieli coordonat și semnat cu beneficiarul, devine inadmisibilă orice concluzie cu privire la depășirea costului lucrărilor de construcție și a materialelor, precum și obligativitatea de a informa beneficiarul despre aceasta.

Pentru a-și justifica poziția sa, CA „Grawe Carat Asigurări” a solicitat în mai 2012 de la agenția SRL „Soclu” verificarea volumelor lucrărilor incluse în procesele - verbale de recepție a lucrărilor de construcție la stația de testare a automobilelor din or. Taraclia.

Indică că potrivit actului întocmit de SRL „Soclu” în rezultatul verificării s-a constatat că potrivit înscrisurilor prezentate de intimat și anume proiectul de lucru, devizele locale și pe obiect și a actelor lucrărilor îndeplinite de către SRL „Dipconstar” suma totală constituie 4476475 lei, dintre care acte de îndeplinire a lucrărilor în perioada septembrie - decembrie 2008, semnate de antreprenor și beneficiar în sumă de 3351562 lei și acte de îndeplinire a lucrărilor în perioada următoare după anul 2018, semnate numai de antreprenor în sumă de 1124913 lei.

Prin actul întocmit de SRL „Soclu” se atestă că în perioada executării lucrărilor nu a existat niciun deviz de cheltuieli, inclusiv un deviz estimativ, iar acest deviz a fost întocmit de intimat ulterior dării în exploatare a obiectului, posibil în anul 2012. În următorul rând, prin actul respectiv se confirmă veridicitatea volumului lucrărilor și a materialelor de construcție utilizate de antreprenor existente pe piața materialelor de construcție și a serviciilor în construcție din Republica Moldova.

Mai invocă că după darea în exploatare a obiectului la 05 iunie 2009, CA „Grawe Carat Asigurări” nu a solicitat de la antreprenor careva informații conform pct. 2.2.6 din contract astfel, toate întrebările privind volumul lucrărilor, materialele de construcție utilizate și costul acestora sau consumat la data respectivă, iar potrivit p. 34 din Regulamentul de recepție a construcțiilor și instalațiilor aferente, aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 285 din 23 mai 1996.

Susține că urmează a fi apreciat critic Raportul de expertiză seria BB009496 nr. 1230 din 07 iulie 2014, deoarece importanța probatorie a acestui înscris constă în confirmarea corectitudinii calculului prezentat de SRL „Dipconstar” cu privire la volumul și costul lucrărilor de construcție îndeplinite și a materialelor de construcție folosite. Potrivit calculului efectuat de experți, costul lucrărilor de construcție îndeplinite și a materialelor procurate constituie 4451892 lei, iar potrivit calculului său, costul lucrărilor și a materialelor echivalează cu 4451907 lei. Diferența calculului constituie suma de 15 lei.

În acest context, consideră eronată concluzia primei instanțe, susținută de instanța de apel, cu privire la majorarea exagerată a costului lucrărilor executate și a unor materiale de construcție în sumă de 704968 lei.

La fel, mai relatează că greșit au concluzionat experții privind majorarea exagerată a costului lucrărilor efectuate de către SRL „Dipconstar” în sumă de 704968 lei, atunci când însăși CA „Grawe Carat Asigurări” SA și SRL „Caratest”, desinestătător, au întocmit devizul de cheltuieli a obiectului nr. 08/55 și au prevăzut coeficientului de retribuție a muncii în mărime de 30,0%.

Indică că înscrisul numit „Рабочий проект. Сметная документация. Книга нр. 2” a fost prezentat de reprezentantul intimatului abia în ședința de judecată din 18 aprilie 2013, după 4 ani de la darea obiectului în exploatare și adresarea

recurentului cu cerere de chemare în judecată, iar costul obiectului este prevăzut de 4283980 lei, cu coeficientul retribuției muncii de 30%.

Consideră că prima instanță și instanța de apel au fost duse în eroare de către intimați care au prezentat informații greșite cu privire la costul stației de testare a automobilelor din or. Taraclia, și anume referindu-se la autorizația de construcție nr. 6 din 12 iunie 2008, în care este indicată suma de 2735000 lei și prin certificatul de recepție finală nr. 2 din 05 iunie 2009, în care este indicată suma de 2500000 lei atunci când în realitate, conform devizului de cheltuieli a obiectului 08/55 elaborat de SRL „Pilon” în 2008, costul stației echivala cu 4283980 lei.

Constată că instanțele ierarhic inferioare au dat o interpretare incorectă conținutului pct. 1.3 din contractul de antrepriză din 14 iulie 2008 deoarece, contractul nu prevede o clauză care ar indica care este valoarea lucrărilor de construcție a stației. Prin urmare, i se impută obligația de informare a intimaților despre modificarea prețului contractului de antrepriză, atunci când din sensul clauzei respective urma de identificat care este situația excepțională respectivă la obiect ce impune majorarea și modul de coordonare a majorării de către ambele părți în scris, dar nu numai obligația sa.

Mai relatează că instanțele ierarhic inferioare au trecut cu vederea și faptul recunoașterii parțiale de către intimați a pretențiilor în sumă de 165230,64 lei. După examinarea suplimentară a proceselor - verbale a lucrărilor executate, cu aplicarea prețurilor medii la materialele de construcție, intimații au constatat o majorare a devizului de cheltuieli cu 169504,36 lei. Astfel, determină că din suma datoriei de 334735 lei se scade suma majorării stabilită de intimați de 169504,36 lei și se află restanța în sumă de 165230,64 lei, pe care intimații refuză să-o achite benevol, iar instanțele ierarhic inferioare nici nu au considerat relevant să se pronunțe asupra acestui considerent.

Menționează că toate procesele - verbale de îndeplinire a lucrărilor în sumă de 4451892 lei au fost semnate de reprezentantul intimaților, care a avut sarcina de a verifica și confirma volumul lucrărilor îndeplinite, costul lucrărilor de construcție executate și costul materialelor de construcție folosite.

După semnarea proceselor - verbale de către responsabilul tehnic, acestea erau transmise spre achitare intimaților, din Taraclia în Chișinău. Din suma lucrărilor îndeplinite de 4451907 lei, până la data de 18 martie 2009 intimații au achitat suma de 4117173 lei, fapt ce se confirmă prin actele de verificare reciprocă, fără a sesiza o majorare a costului lucrărilor și a materialelor de construcție.

Mai indică că din volumul lucrărilor de 1100330 lei intimații au achitat până în martie 2009 suma de 765595 lei, rămânând neachitată suma de 334735 lei, care constituie obiectul litigiului, de asemenea fără a invoca o majorare a costului lucrărilor și a materialelor de construcție. Procesele - verbale de îndeplinire a lucrărilor în sumă de 1100330 lei au fost transmise intimaților spre achitare în luna aprilie 2008, cu o lună înainte de semnarea procesului - verbal de recepție finală nr. 2 din 05 iunie 2008, fapt confirmat prin semnătura directorului SRL „Caratest”.

Subliniază că pentru lucrările de construcție executate și a materialelor utilizate intimații au achitat efectiv suma de 4117173 lei din suma de 4451907 lei,

volum de lucrări și materiale confirmat prin procesele - verbale de recepție întocmite în perioada august 2008 - aprilie 2009, semnate de antreprenor și responsabilul tehnic Ivan Lozov.

La fel, mai face referire și la faptul că intimații nu au prezentat instanțelor de judecată un deviz de cheltuieli pentru construcția stației de testare a automobilelor cu 2 linii din or. Taraclia, coordonat și semnat de SRL „Dipconstar” la data încheierii contractului din 14 iulie 2008, sau un deviz integral pe obiect, întocmit în conformitate cu Instrucțiunea privind întocmirea devizelor pentru lucrările de construcții - montaj prin metoda de resurse. Ba mai mult, instanțele ierarhic inferioare au ignorat prevederile pct. 4.2.5 alin. (1) și (4) din Instrucțiunea menționată.

La 23 martie 2016, CA „Grawe Carat Asigurări” a depus referință la cererea de recurs, solicitând recunoașterea recursului declarat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 12 noiembrie 2015 împotriva deciziei din 24 septembrie 2015, în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronată, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Dipconstar”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Dipconstar”, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Dipconstar” ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Dipconstar” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Galina Stratulat

Ion Druță